

ความหลากหลายของไลเคนวงศ์ Graphidaceae ในป่าชายเลน จังหวัดฉะเชิงเทรา

วสันต์ เพ็งสูงเนิน¹ พชร มงคลสุข และ กวินนาถ บัวเรือง

หน่วยวิจัยไลเคน ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ 10240

*E-mail: vasun_poeng@hotmail.com

ป่าชายเลนในประเทศไทยมีความหลากหลายชนิดของไลเคนที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก แต่มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับการศึกษา ไลเคนวงศ์ Graphidaceae เป็นหนึ่งในกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด ทั่วโลกพบประมาณ 2,400 ชนิด และเป็นไลเคนที่พบได้ทั่วไปบนพืชในป่าชายเลน วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อสำรวจความหลากหลายของไลเคนวงศ์ Graphidaceae ในป่าชายเลน จังหวัดฉะเชิงเทรา เก็บรวบรวมตัวอย่างไลเคนจากเปลือกไม้พืชชายเลน ได้แก่ ตาตุ่มทะเล ปอทะเล จาก และโกงกางใบเล็ก ได้ทั้งสิ้น 102 ตัวอย่าง นำมาศึกษาภายใต้กล้องจุลทรรศน์แบบสเตอริโอและแบบใช้แสง ตรวจหาสารทุติยภูมิด้วยวิธีหยดสี (spot tests) และแรงเคลขผิวบาง (thin layer chromatography) สามารถระบุได้ 7 ชนิด ในจำนวนนั้นเป็นไลเคนที่ไม่เคยมีรายงานในประเทศไทยมาก่อน 5 ชนิด คือ *Graphis crebra*, *G. scripta*, *G. streimannii*, *G. sundarbanensis* และ *G. handelii* ส่วนอีก 2 ชนิดได้แก่ *G. supracola* และ *Phaeographis brasiliensis* เคยมีรายงานมาแล้วในประเทศไทย

คำสำคัญ: Graphidaceae อนุกรมวิธาน ไลเคนเขตร้อน

Diversity of Lichen Family Graphidaceae in Mangrove, Chachoengsao Province

Vasun Poengsungnoen*, Pachara Mongkolsuk and Kawinnat Buaruang

Lichen Research Unit, Department of Biology, Faculty of Science, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240

*E-mail: vasun_poeng@hotmail.com

Mangrove forest in Thailand has rich and interesting lichen flora, but they are poorly studied. Graphidaceae is one of the largest families, with about 2,400 known species worldwide. It is one of the most common inhabitants of this forest type. Our objective was to explore the diversity of this family in the mangrove forest in Chachoengsao province. One hundred and two specimens were collected from barks of mangrove trees; *Excoecaria agallocha*, *Hibiscus tiliaceus*, *Nypa fruticans* and *Rhizophora apiculata*. All lichen thalli were examined with stereo microscope and light microscope. Secondary metabolites were characterized by spot tests and thin layer chromatography methods. Seven species were identified, five of which were new records for Thailand namely *Graphis crebra*, *G. scripta*, *G. streimannii*, *G. sundarbanensis* and *G. handelii*. Whereas, *G. supracola* and *Phaeographis brasiliensis* were recorded in Thailand.

Keywords: Graphidaceae, taxonomy, tropical lichens